

SKAB FILMFORTÆLLINGER FRA 2. VERDENSKRIG

Stil: Krigens Hemmeligheder

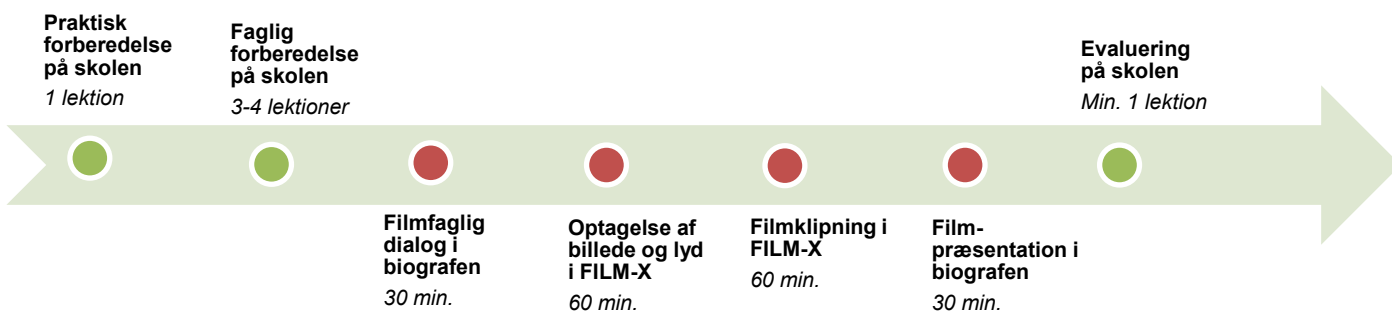
Der er en lang tradition for at skildre vores historie gennem fiktive fortællinger, og igennem disse bliver vi mindet om både skælsættende begivenheder, personligheder og hverdagslivets vilkår.

I dette FILM-X forløb skal eleverne i filmhold skabe en fiktiv fortælling, der tager afsæt modstandskampen under 2. verdenskrig.

2. verdenskrig er en af de historiske epoker, der stadig afføder nye filmatiseringer. Allerede mens krigen udspillede sig, begyndte filmatiseringerne at dukke op. Tv-serien "Matador" (1978-82) har med mange genudsendelser sat sig som en kollektiv bevidsthed om livet i Danmark omkring 2. verdenskrig. Og de seneste år har film som "9. april" og "Fuglene over sundet" været med til at minde os om, at Danmark engang var besat og en stor befolkningsgruppe blev sendt på flugt.

Forløbet er helt oplagt som et tværfagligt forløb mellem dansk, historie og evt. samfundsfag. Aktiviteterne kobler teori og praksis og understøtter primært kompetenceområderne fremstilling og fortolkning i dansk samt kildearbejde og historiebrug i historiefaget.

FILM-X forløbet består af syv faser:

Denne vejledning støtter i de tre faser, der foregår på skolen, og beskriver aktiviteterne for netop dette forløb.

Under selve besøget i FILM-X guider to undervisere eleverne. De introducerer til teknik, udfordrer eleverne filmfagligt og coacher eleverne i at varetage deres funktioner på filmholdet.

Din rolle som lærer er først og fremmest at forberede og efterbearbejde FILM-X besøget med klassen. Under elevernes arbejde i FILM-X vil der være behov for, at du:

- Støtter elevernes samarbejde og fokus på den valgte historiske periode
- Laver aftaler med elever, der holder pause undervejs i forløbet
- Er til stede og observerer dine elever i nye roller og omgivelser

Derudover kan du dokumentere elevernes arbejdsproces, hvilket vil være en super indgang til evalueringen hjemme på skolen. Dette kan du f.eks. gøre i en kort animationsfilm, som du optager på iPad i vores FILM-X Animations app. Spørg underviserne i FILM-X om dette.

FASE 1: Praktisk forberedelse

Den praktiske forberedelse på skolen er vigtig for, at eleverne kender deres ramme og rolle, inden de kommer til FILM-X. Her skal I gøre følgende:

- Eleverne inddeles i filmhold, fordeles på studier og får en funktion:
  - o Studie 1-3: Instruktør, fotograf / klipper, 3-5 skuespillere
  - o Animation 1 og 2: 2-4 elever i hvert studie – eleverne skiftes til at optage billeder og animere figurer

Eleverne bør vide, hvad deres funktioner indebærer. Giv dem evt. følgende stikord:

Instruktøren skal:

- Lede holdet og tage beslutninger ved uenighed
- Holde fast i filmens handling
- Vejlede skuespillerne og sætte optagelser i gang ("Action")

Fotografen / assistenten skal:

- Vælge kostumer og rekvisitter i dialog med instruktør og skuespiller
- Klippe mellem to kameraer under optagelserne (studie 1 og 2)
- Starte optagelsen på computeren
- Bevæge bilen for at skabe liv i billedet (studie 3)
- Sidde ved tasterne under klipningen

Skuespillerne skal:

- Lytte til instruktøren og være klar til optagelse
- Komme med inputs til deres rolle – f.eks. replikker og kropssprog
- Leve sig ind i deres rolle og blive i den under optagelserne

Vi anbefaler, at holdene sammensættes således, at eleverne varetager en funktion, de har særlig interesse for eller kompetence til at varetage. Det er f.eks. vigtigt, at instruktøren er motiveret for at lede sit hold, de tekniske funktioner varetages af elever, der kan lide at fordybe sig med en computer, og at skuespillerne har mod på at tage en rolle på sig.

I animationsstudierne skiftes eleverne til at formgive, animere og fotografere, ligesom indspilning af dialog samt klipningen foregår i nær dialog. Derfor vælges ingen specifikke funktioner. For disse hold er det vigtigt, at eleverne er motiverede for at arbejde fordybet og kreativt med deres hænder i en proces, hvor fantasien åbner for mange magiske muligheder.

FASE 2: Faglig forberedelse

I skal hjemme på skolen arbejde med det valgte tema, nemlig modstandskampen under 2. verdenskrig.

Der findes et væld af gode kilder, der kan inspirere elevernes egne fortællinger. Dramaet i fortællingen kan udspringe fra planlægningen eller gennemførelsen af en konkret aktion, afsløringer og stikkere, fortælevinklen kan følge tyskernes, osv.

Sidst i denne vejledning finder du links til relevante film og undervisningsmaterialer til emnet, som kan anvendes, når eleverne skal klædes på til at arbejde selvstændigt med at udvikle en filmfortælling.

Til planlægningen af selve filmproduktionen i FILM-X, skal hvert filmhold vælge en scenografi / baggrundsfilm til deres film og planlægge et plot. Til denne del af forberedelsen anvendes elevarkene, der kan printes fra hjemmesiden under boksen med Lærervejledninger. Der findes et ark målrettet hvert studie.

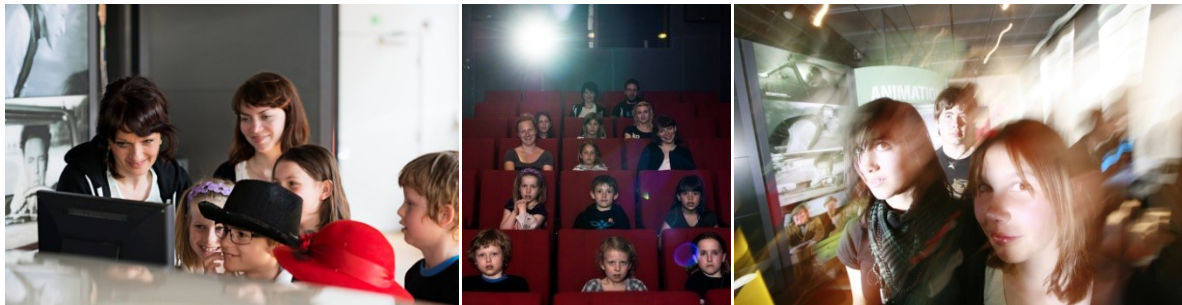
Eleverne i studie 1, 2 og 3 bør på forhånd vide følgende:

- Studie 1 og 2 har to kameraer, green screen og dialog eftersynkroniseres under klipningen
- Studie 3 har et kamera, der filmer gennem forruden og et, der filmer inde i bilen, bagprojektion og indbygget mikrofon
- Kamera og lys er indstillet på forhånd
- Scenografien udgøres af en baggrundsfilm på mellem 1 og 2 minutter – denne film kan ikke forlænges
- Filmholdene arbejder med udvalgte baggrundsfilm, hvilket fremgår af elevarkene
- Der kan gemmes op til tre filmoptagelser, som tages med videre til klippecomputeren
- Til alle baggrundsfilm findes "indklip", der kan bruges både til at skabe handling og visuel variation. Indklippene lægges ind i filmen under klipningen – skuespillerne kan ikke selv optræde i disse klip
- Klipningen foregår i iMovie med adgang til alle indklip og lydarkiv
- I FILM-X findes en række kostumer og rekvisitter, men er der noget specifikt, der skal indgå i fortællingen, medbringer eleverne selv dette.

Eleverne i animationsstudierne bør vide følgende:

- Filmen optages med stopmotion teknik. Der tages 12 billeder for at skabe 1 sek. og filmene bliver typisk 15-30 sekunder
- Eleverne kan selv indstille kamera og lys
- Eleverne kan optage med 2D (liggende) eller 3D (stående) opstilling
- Filmholdene arbejder med udvalgte baggrunde fra FILM-X – eller de medbringer deres eget univers (figurer skal være ca. 10 cm i højden og baggrunde liggende A3). Vejledning følger i elevarkene
- Filmen optages i FILM-X animation – vores gratis online værktøj, som eleverne kan afprøve på forhånd eller arbejde videre med efter besøget.

Eleverne bruger desuden hjemmesiden under "Studier og baggrundsfilm". Der findes en side med beskrivelse af tekniske muligheder og filmmaterialer til hvert studie.

FASE 3: Oplæg i biografen

Selve FILM-X forløbet indledes med, at klassen præsenteres for filmeksemplere, der omhandler 2. verdenskrig. Vi reflekterer over spændet mellem fakta og fiktion i historiske filmatiseringer og diskuterer, hvordan en film kan fungere som kilde? Hvilke styrker og begrænsninger er der?

FASE 4: Optagelse af billede og lyd i FILM-X

Under selve FILM-X forløbet samarbejder eleverne i deres filmhold om at bringe deres egen historiske fortælling til live. Her anvender de det materiale, de har forberedt hjemme på skolen, og arbejder med scenografien gennem udvælgelse af kostumer og rekvisitter.

De vil være tid til at eksperimentere og ændre på fortællingen, og undervejs kommer guiderne med indspark, således at fortællingen bliver troværdig og klar for en udenforstående.

FASE 5: Klipping i FILM-X

Under klipningen er det klipperen, der sidder med musen. Resten af holdet deltager med idéer og refleksioner ift. indklip, effektlyde og musik, de vil have med i filmen, og her går de særligt på jagt efter lyde, der afspejler den historiske periode.

FASE 6 og 7: Filmpræsentation i biografen og evaluering på skolen

Vi slutter forløbet af med, at holdene præsenterer deres proces og færdige film for klassen i vores biograf. Vi ser på hvordan fortælling og scenografi afspejler 2. verdenskrig.

Vi opfordrer til, at I på skolen følger op med en dybere refleksion over elevernes læring. I den forbindelse kan filmholdene anvende vore evalueringsskemaer, der kan downloades som pdf i boksen med lærervejledninger.

Måske har I mod på at starte en ny produktion op med det udstyr, I har adgang til på skolen, så eleverne kan opnå større fortrolighed med at anvende de multimodale udtryksformer.

Kontakt

Har du brug for hjælp eller inspiration til forberedelsen, kan du kontakte Skoletjenesten på tlf. 3374 3669 eller sende en mail til film-x@dfi.dk

Relevante undervisningsmaterialer og film til forberedelsen

På Filmcentralen.dk kan du finde både kort- og spillefilm samt undervisningsmaterialer, der er relevante for dette forløb, og som kan anbefales at anvende i den faglige del af jeres forberedelse hjemme på skolen.

- Temaside om 2. Verdenskrig med materialer til seks film:
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/anden-verdenskrig-0#.VlhMf1hzPIU>
  - "Krigens hemmeligheder", spillefilm (5.-7. klasse):
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/krigens-hemmeligheder#.VlgXIVhzPIU>
  - "9. April" (8.-10. klasse) – undervisningsmateriale med udvalgte klip:
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/9-april#.VlgXOIhzPIU>
  - "Under sandet" (8.-10. klasse) - undervisningsmateriale med udvalgte klip:
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/under-sandet#.WZLAm1gUI1M>
  - "Fuglene over sundet" (8.-10. klasse) - undervisningsmateriale med udvalgte klip:
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/fuglene-over-sundet#.WZLAW1gUI1M>
  - "Der Untergang" (8.-10. klasse)
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/der-untergang#.VlhMTFhzPIU>
  - "Seven minutes in the Warsaw ghetto" – kortfilm egnet fra 5. Klasse og op
<http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/seven-minutes-warsaw-ghetto>
-